

สถาบันฝึกอบรมโยธาไทย Yotathai Training

เอกสารประกอบการบรรยาย

“การตรวจสอบเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับค่าได้”

(คำ K)

โดย

อาจารย์วรรณศักดิ์ แก่นทรัพย์

อบรมเชิงวิชาการ

“หลักเกณฑ์ราคากลางงานก่อสร้างของราชการและการใช้คำ K”

ตามหลักเกณฑ์ราคากลางฉบับปรับปรุงใหม่ 2555 ตามมติ ครม. 13 มีนาคม 2555

สถาบันฝึกอบรมโยธาไทย โทรศัพท์ 097-919-1001, 089-551-8406

Website : <http://training.yotathai.com>

Facebook : www.facebook.com/YotathaiTraining

Email : yotathaicenter@gmail.com

Line ID : @Yotathai (มี@นำหน้า)

 สถาบันฝึกอบรม
โยธาทาย
 YOTATHAI TRAINING

การตรวจสอบเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง
 ตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

ปรับปรุง พฤศจิกายน 2562

1

สำคัญ

1. ประกาศ ระบุ ค่า k
2. สัญญาจ้างแบบปรับราคาได้ ระบุ ค่า k
3. คำนวณ ค่า k ทุกงวด ให้ตรงสูตร

นส.ด่วนที่สุด ที่ กค(ทวจ) 0405.2/ว 110 ลว. 5 มี.ค.62
 คู่มือ หน้า 7 - 8, 67

2

ผอ.กองโยธา * คู่มือการก่อสร้าง/ สัญญาจ้างแบบปรับราคาได้ (ค่า k)
 2 กันยายน 2562

1

สำคัญ
จ่ายค่างานตามงวดก่อน
คำนวณ ค่า K
ต่อเมื่อดัชนีเดือนส่งมอบประกาศ

หน้า 16 และ 67

3

ความเป็นมาของการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

1. การนำมาตรการ การใช้ค่า K มาใช้ในปี พ.ศ. 2516 - 2524
2. การยกเลิกมาตรการ การใช้ค่า K ช่วงปี พ.ศ. 2524 - 2531
3. การนำมาตรการ การใช้ค่า K ชั่วคราวมาใช้ในการปี พ.ศ. 2531 - 2532 (ปัจจุบันยกเลิก)
4. การนำมาตรการ การใช้ค่า K มาใช้อย่างถาวรใน ปี พ.ศ. 2532 - ปัจจุบัน
(ว 109 /ลว 24 ส.ค.32, มติ ครม.27 มิ.ย. 32)

หน้า 1 - 6 *

4

- มีอัตรา < K เป็น 1.04 ผู้รับจ้างได้ 3 เดือน คิดเป็นส่วน
  - มีอัตรา K คือ 0.96 บอกรับเงินประกันในสัญญาไว้จริง
๒. สัญญาฉบับที่ ๑๖๖-๑๐๘ ค.ย. ๖๒

ความเป็นมาของการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

5. มอบอำนาจให้หน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญญา จำนวน ค่า K เอง กรณีสัญญาจ้างไม่เกิน 50 ล้านบาท (ว 114/ลว 15 มี.ย. 44 , มติ ครม. 5 มี.ย. 2544)

6. การอนุมัติเงินชดเชยเพิ่มเติม โดยให้จำนวนในอัตรา บวก/ลบ ร้อยละสอง เป็นการชั่วคราว **ตั้งแต่ 1 ต.ค. 51 ถึง 30 ก.ย. 2552 เท่านั้น** (ว100/ลว 13 ส.ค.51 ,มติ ครม. 8 ก.ค. 51) หน้า 1 - 6

เห็นด้วย
ค่า K ลอย
ใช้ทั้งในสัญญา
ผู้รับจ้าง

5

ความเป็นมาของการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

7. หนังสือกรมการปกครอง ว 134 ลว 1 ส.ค. 41
แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือปฏิบัติใช้ค่า k
หนังสือกรมส่งเสริมการเกษตร (ว 2147) ลว 11 ก.ค. 61
แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือปฏิบัติใช้ค่า k

8. การใช้สัญญาจ้างแบบปรับราคาได้ของการประกวดราคา นานาชาติ (หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร 0719.1/ว112) ลว 29 สิงหาคม 2559) มติ ครม. 14 มิถุนายน 2559

→ ทราบใน
ชั้นที่ 1 ชั้น
Yotthai

6

* ๑๖๖-๑๐๘
4. รม.ป.ร.๖๖. ให้เป็น ๕.๖๖ หรือ ๖.๖๖

ความเป็นมาของการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

9. หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

แจ้งชักซ้อม ประกาศ + แบบสัญญาจ้าง ค่า k

หนังสือกรมบัญชีกลางฯ ว 110 ลว 5 มี.ค. 61

10. หนังสือสำนักงบประมาณ ว 104 ลว 13 มี.ย.61

แจ้งชักซ้อมแนวทางเกี่ยวกับวันเปิดซอง ค่า k

11. หนังสือสำนักงบประมาณ ว 124 ลว 28 ส.ค.62

แจ้งสูตรค่า k กรณีงานก่อสร้างทางที่มีส่วนผลสมยางพารา

7

เจตนารมณ์ของการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

- เพื่อช่วยเหลือผู้รับจ้างไทยให้สามารถประกอบกิจการต่อไปได้ในช่วงที่เกิดภาวะวัสดุก่อสร้างขาดแคลนและมีราคาสูงขึ้น

- ช่วยลดความเสี่ยงของผู้รับจ้างและป้องกันมิให้ผู้รับจ้างบวกราคาเพื่อการเปลี่ยนแปลงของราคาวัสดุไว้ล่วงหน้าจำนวนมาก

- เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย

8

หลักการ การให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้าง
ตาม มติ ครม. ว 109

1. ให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้ มาใช้กับสัญญา
ที่ลงนามหลังวันที่ 28 มิถุนายน 2531 โดยมีเงื่อนไข
หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณ
(ตั้งเอกสารผนวก ก. หน้า 47-57) ^{X 101 หน้า 111-112} ****ปัจจุบันยกเลิกห้ามใช้**** ^{น้ำหนัก 10%}

2. ให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้ มาใช้เป็นการถาวร
โดยมีเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตร และ
วิธีการคำนวณ หลัง วันที่ 24 สิงหาคม 2532 ถึงปัจจุบัน
(ตั้งเอกสารผนวก ข. หน้า 58 - 67) ****ปัจจุบันใช้สูตรนี้**** <sup>ในเอกสารผนวก
หน้า 58</sup>

9

ค่า 95-97 ใช้ 10% ที่รับ 20% ของค่า
ไม่เลือกในสัญญา

หลักการ การให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการก่อสร้าง
ตามมติ ครม. ว 109 (ต่อ)

3. ให้นำมาใช้กับงานก่อสร้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ
หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในกรณีที่ต้องจำเป็นต้องเพิ่มเงิน ให้ใช้
จากงบประมาณของหน่วยงานนั้นเอง หรือจ่ายตามสัดส่วนแหล่งที่มาของ
เงินค่าก่อสร้างนั้น

เมื่อต้องจ่ายเงินชดเชยเพิ่ม ให้หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐเจ้าของ
โอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ ไปตั้งจ่าย ใน หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และ
สิ่งก่อสร้าง รายการเงินชดเชยค่างานสิ่งก่อสร้างตามสัญญาจ้างแบบปรับ
ราคาได้ โครงการก่อสร้าง.....

**ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ หน้า 95 - 97

10

วันที่ 15/10/2531 → ใช้เงินจากงบเงิน
ที่ 111/10/2531

จากงบ 100
พรบ 100

เงินให้ยืมของกรมวิปลาน

หลักการ การให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง
ตามมติ ครม. ว 109 (ต่อ)

4. กรณีที่ผู้ว่าจ้างต้องจ่ายเงินชดเชยเพิ่ม จนทำให้เกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ ให้ถือว่าได้รับอนุมัติจาก ครม. ให้ก่อหนี้ผูกพันเกินกว่างบประมาณ ตามนัย ม. 23 แห่ง พรบ. ว่าด้วยการงบประมาณ และให้ขอทำความตกลงเรื่องการเงินกับสำนักงาน

5. การคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงานงบประมาณ(กรณีสัญญาไม่เกิน 50 ล้านบาท อยู่ในอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญญาจ้าง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2544) และให้ถือว่าการวินิจฉัยของสำนักงานงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด "

หลักการ การให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างตาม มติ ครม. ว 109

6. เพื่อความรวดเร็ว และให้การปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน ให้อำนาจสำนักงานงบประมาณในการวินิจฉัยปัญหาข้อหารือ และกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมได้ตามความจำเป็น

12

เงินให้ยืมของกรมวิปลาน

เงินให้ยืมของกรมวิปลาน (ก.วิ.)

เงินให้ยืมของกรมวิปลาน (ก.วิ.)

เงินให้ยืมของกรมวิปลาน (ก.วิ.)

เงินให้ยืมของกรมวิปลาน (ก.วิ.)

เงินให้ยืมของกรมวิปลาน (ก.วิ.)

เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ (ว 109)

- ใช้กับงานก่อสร้างทุกประเภทรวมทั้งงานปรับปรุงและซ่อมแซมที่เบิกจ่ายในลักษณะสิ่งก่อสร้าง ที่อยู่ในเงื่อนไขหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดนี้
- ใช้ทั้งกรณีเพิ่มหรือลดค่างาน จากค่างานเดิมตามสัญญา เมื่อดัชนีราคาซึ่งจัดทำโดย ก.พาณิชย์ มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหรือลดลงจากเดิม ณ วันเปิดของประกวดราคา สำหรับการจัดจ้างโดยวิธีอื่น ให้ใช้วันเปิดของราคาแทน

- สำหรับสิ่งก่อสร้างประเภท
- การซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างเดิม

13

เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ (ว 109)

- ผู้ว่าจ้างต้องแจ้งและประกาศให้ผู้รับจ้างทราบ และต้องระบุในสัญญาจ้างด้วยว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมทั้งกำหนดประเภทงานก่อสร้าง สูตร และวิธีการคำนวณให้ชัดเจน

-กรณีประกาศประกวดราคาหรือหนังสือเชิญชวนเสนอราคาไม่ได้กำหนดว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ ถึงแม้สัญญาได้ระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ก็ถือว่าไม่ถูกต้องตามเงื่อนไข ของสัญญาแบบปรับราคาได้

-กรณีประกาศประกวดราคาหรือหนังสือเชิญชวนเสนอราคากำหนดว่าจะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ แต่สัญญาไม่ได้ระบุว่าเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ก็ถือว่าไม่ถูกต้องตามเงื่อนไข หากผู้รับจ้างประสงค์จะแก้ไขสัญญาจ้างให้เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้ว่าจ้างที่ต้องดำเนินการ

เช่น กรณีที่ค่า K ตามที่ระบุในสัญญา

14

* ดัชนี
ดัชนีราคาสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ดัชนีราคา
0.927/ปี

ใน
สัญญา

ก่อนหน้าของปี

เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ (ว 109)

4. เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างต้องขอเงินเพิ่มภายใน 90 วันนับตั้งแต่ส่งมอบงานงวดสุดท้ายและในกรณีผู้ว่าจ้างต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างให้เรียกคืนโดยเร็ว (อาชีพนักเขียนธุรกิจและอื่นๆ)

-การนับระยะเวลา 90 วัน ให้เริ่มนับถัดจากวันที่ผู้รับจ้างมีหนังสือส่งมอบงานงวดสุดท้าย จนถึงวันที่ผู้ว่าจ้างประทับตรารับหนังสือที่ผู้รับจ้างขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้

-การนับระยะเวลา 90 วัน หากวันครบกำหนดตรงกับวันเสาร์ อาทิตย์ หรือวันหยุดราชการ ให้หักวันหยุดราชการนั้นออก

-ผู้รับจ้างจะสงวนสิทธิเรียกร้องในการขอเงินค่า k เกินกว่าระยะเวลา 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ส่งมอบงานงวดสุดท้ายไม่ได้

-กรณียกเลิกสัญญาจ้างก่อนที่ผู้รับจ้างจะส่งมอบงานงวดสุดท้าย ให้ถือวันที่ยกเลิกสัญญาจ้างเป็นวันส่งมอบงานงวดสุดท้าย

15

15

เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ (ว 109)

5. การพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงานประมาณโดยให้ถือการวินิจฉัยของสำนักงานประมาณเป็นที่สิ้นสุด

-กรณีสัญญาไม่เกิน 50 ล้านบาท หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญญาจ้างต้องตรวจสอบและเห็นชอบ (ตามมติคณะรัฐมนตรี ว 114 เมื่อ 5 มิ.ย. 2544)

-กรณีสัญญาเกิน 50 ล้านบาท หน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญญาจ้างต้องตรวจสอบ และส่งให้สำนักงานประมาณตรวจสอบและเห็นชอบ

-กรณีเงินชดเชยเพิ่มเติมชั่วคราว ที่ส่งงานในปีงบประมาณ 2551 ให้หัก $\pm 2\%$ ตามมติคณะรัฐมนตรี ว 126 เมื่อ 8 ก.ค. 2551 หน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญญาจ้างต้องตรวจสอบ และส่งให้สำนักงานประมาณตรวจสอบและเห็นชอบ

16

16

มติคณะรัฐมนตรี 126 วันที่ 8 กรกฎาคม 2551

อนุมัติเงินชดเชยเพิ่มเติมค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ด้วยการผ่อนผันวิธีการคำนวณค่า K โดยให้หักในอัตราบาท/ลบร้อยละ 2 เป็นการชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2551 เฉพาะสัญญาจ้างที่ได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จและส่งมอบงานงวดสุดท้ายแล้วเท่านั้น

หนังสือสำนักงบประมาณ ว 100 ลงวันที่ 13 ส.ค. 2551

- เงินชดเชยเพิ่มเติม $\pm 2\%$ ได้เฉพาะงวดงานที่ได้ส่งมอบงานระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2550 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2551 เท่านั้น
- ผู้รับจ้างต้องดำเนินการแล้วเสร็จตามสัญญา และมีการส่งมอบงานงวดสุดท้ายเรียบร้อยแล้ว
- ต้องชงภายใน 90 วันทำการนับแต่วันที่ ครม. มีมติ หรือ 90 วันนับแต่ส่งมอบงานงวดสุดท้าย
- ส่วนราชการ คู่สัญญาต้องพิจารณาและตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือขอรับความช่วยเหลือของผู้รับจ้าง
- การพิจารณาคำนวณเงินชดเชยเงินเพิ่มเติมค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ต้องได้รับการพิจารณาตรวจสอบ และเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ และให้ถือว่ากรณีวินิจฉัยของสำนักงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด

17

17

เอกสารประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้าง

1. สำเนาประกาศแจ้งความประกวดราคา พร้อมเอกสารประกอบราคาจ้างหรือใบเสนอราคาด้วยวิธีอื่น ที่ระบุเงื่อนไข หลักเกณฑ์ฯ ค่า K
  2. สำเนาสัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง ที่ระบุเงื่อนไข หลักเกณฑ์ฯ ค่า K
  3. สำเนาหนังสือการต่ออายุสัญญา(ถ้ามี)
  4. สำเนาหนังสือส่งมอบงานของผู้รับจ้าง (ทุกงวดที่ขอเงินชดเชย)
  5. ดัชนีฉบับหนังสือที่ผู้รับจ้างเสนอขอรับเงินชดเชย พร้อมวิธีการคำนวณ ค่า K
  6. ดัชนีฉบับหนังสือการคำนวณ รายละเอียดประมาณราคาของผู้ประกอบการ ทั้งค่างานส่วนที่เพิ่มขึ้นและส่วนที่ลดลงเพื่อเรียกเงินคืน
  7. สำเนาดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง เดือนเปิดซองประกวดราคา หรือเสนอราคาโดยวิธีอื่น และเดือนที่ส่งมอบงานทุกเดือน (รับรองสำเนาถูกต้องโดยผู้ประกอบการ)
  8. หนังสือแจ้งให้ผู้รับจ้างเข้าปฏิบัติงาน (ถ้ามี)
- *** กรณีคำขอ ไม่ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ให้แจ้งผู้รับจ้างทราบทั้งหมดในคราวเดียวกัน ภายใน 10 วันทำการ ***

18

18

เอกสารประกอบการพิจารณาของสำนักงบประมาณ พร้อมรับรองความถูกต้อง

1. สำเนาประกาศแจ้งความประกวดราคาพร้อมเอกสารประกวดราคาจ้างหรือใบเสนอราคาโดยการว่าจ้างวิธีอื่น ที่ระบุเงื่อนไข หลักเกณฑ์ฯ ค่า K
2. สำเนาสัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง ที่ระบุเงื่อนไข หลักเกณฑ์ฯ ค่า K
3. สำเนาหนังสือการต่ออายุสัญญา(ถ้ามี)
4. สำเนาหนังสือส่งมอบงานของผู้รับจ้าง (ทุกงวดที่ขอเงินชดเชย)
5. สำเนาดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง เดือนเปิดของประกวดราคา หรือเสนอราคาโดยวิธีอื่น และเดือนที่ส่งมอบงานทุกเดือนที่ขอเงินเพิ่ม
6. สำเนาบัญชีรายละเอียดการก่อสร้างของผู้รับจ้าง (Bill of Quantities)
7. หนังสือขอรับเงินชดเชยของผู้รับจ้างที่ส่วนราชการประทับตรารับ พร้อมวิธีการคำนวณ
8. หนังสือแจ้งให้ผู้รับจ้างเข้าปฏิบัติงาน หรือเอกสารอื่น ๆ เช่น หนังสือตอบข้อหารือจากสำนักงบประมาณ (ถ้ามี)

**รับรองความถูกต้องโดย ผู้ที่ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าระดับ 5 - 7 ** ว 23 ตว 11 ธ.ค. 41

19

19

มาตรฐานการปฏิบัติงานของประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานภาครัฐได้กำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบอนุมัติและเบิกจ่ายเงิน

1. หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างดำเนินการก่อนส่งสำนักงบประมาณ
  - หน่วยงานของรัฐตั้งอยู่ในส่วนกลาง ระยะเวลา 30 วันทำการ
  - หน่วยงานของรัฐตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ระยะเวลา 40 วันทำการ
2. สำนักงบประมาณพิจารณาอนุมัติ ระยะเวลา 20 วันทำการ
3. หน่วยงานของรัฐขอเบิกเงิน ระยะเวลา 10 วันทำการ
4. กรมบัญชีกลางพิจารณาอนุมัติฎีกา ระยะเวลา 3 วันทำการ
5. หน่วยงานของรัฐแจ้งผู้รับจ้างรับเงิน ระยะเวลา 7 วันทำการ

20

20

1. บทนำ, รัฐธรรมนูญ

7. 1. 10

ทศ
00 5.10

กรณีจัดจ้างก่อสร้างปกติ

ผนวก ข. มติ ครม. 22 สิงหาคม 2532

กรณีจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีประกวดราคานานาชาติ

เงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภท สูตรและวิธีการคำนวณ

แนบท้าย มติ ครม. 14 มิถุนายน 2559

21

21

กรณีจัดจ้างก่อสร้างปกติ

ผนวก ข. มติ ครม. 22 สิงหาคม 2532

22

22

✓ กำหนดค่าไว้เรียบร้อยแล้ว

ส่วนที่ต้องระบุในประกาศและสัญญาจ้างแบบปรับราคาได้
ประกอบด้วย

- ✓ 1. ก. เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ จำนวน 1 หน้า (หน้าที่ 59)
- ✓ 2. ข. ประเภทงานก่อสร้างและสูตร
ให้เลือกสูตรระบุเฉพาะที่ใช้ในงานอยู่ในข่าย
จาก 5 หมวด 35 สูตร (เลือกจากหน้าที่ 60 ถึง หน้าที่ 65)
- ✓ 3. ดัชนีราคา จำนวน 1 หน้า (หน้าที่ 66) *จ. ๖๖*
- ✓ 4. ค. วิธีการคำนวณฯ จำนวน 1 หน้า (หน้าที่ 67)

23

23

ประเภทงานก่อสร้างและสูตร (ผนวก ข. ๖ 109)

ในการพิจารณาเงินเพิ่มหรือลดค่างานให้คำนวณตามสูตร

$$P = (P_0) \times (K)$$

P = ราคาต่อหน่วยหรือราคาค่างานเป็นงวดที่จะต้อง
จ่ายให้ผู้รับจ้าง

P₀ = ราคาค่างานต่อหน่วยที่ผู้รับจ้างประมูลได้หรือ
ราคาค่างานเป็นงวดซึ่งระบุไว้ในสัญญาแล้วแต่กรณี

K = ESCALATION FACTOR ที่หักด้วย 4 % เมื่อต้อง
เพิ่มค่างาน หรือบวกเพิ่ม 4 % เมื่อต้องเรียกค่างานคืน

24

24

P₀
* พ.ที่ราคาใบสั่ง ๖,๕๕๒
๑๗ ก.ค. ๒๕๖๒

นิยาม Factor F

ค่าของ Factor K

ค่าของ Factor K

11 พฤศจิกายน 2564

ประเภทงานก่อสร้างและสูตร

ESCALATION FACTOR K หาได้จากสูตร ซึ่งแบ่งตามประเภทงานและลักษณะงาน เป็น 5 หมวด 35 สูตร ดังนี้

หมวดที่ 1 งานอาคาร (K1)	1	สูตร
หมวดที่ 2 งานดิน (K2)	3	สูตร
หมวดที่ 3 งานทาง (K3)	7	สูตร
หมวดที่ 4 งานชลประทาน (K4)	7	สูตร
หมวดที่ 5 งานระบบสาธารณูปโภค (K5)	17	สูตร

(ใช้เฉพาะการไฟฟ้าฝ่ายผลิตและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 7 สูตร)

25

25

สูตร งานอาคาร (K 1)

งานอาคาร หมายถึง ตัวอาคาร เช่น ที่ทำการ โรงเรียน โรงพยาบาล หอพัก ที่อยู่อาศัย หอประชุม อัฒจันทร์ ยิมเนเซียม สระว่ายน้ำ โรงอาหาร คลัง วัสดุ โรงงาน รั้ว เป็นต้น และให้หมายความรวมถึง

1. ไฟฟ้าของอาคารบรรจบถึงสายเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงหม้อแปลงและระบบไฟฟ้าภายในบริเวณ
2. ประปาของอาคารบรรจบถึงสายเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงระบบประปาภายในบริเวณ
3. ระบบท่อหรือระบบสายต่าง ๆ ที่ติดหรือฝังอยู่ในส่วนของอาคาร เช่น ท่อปรับอากาศ ท่อก๊าซ สายไฟฟ้าสำหรับเครื่องปรับอากาศ สายล่อฟ้า ฯลฯ

26

26

ใช้สิทธิ์ของวิศวกร
 วิศวกร 0.15 ต่อปี ค่าจ้าง 0.10 ต่อปี ค่าวัสดุ 0.40 ต่อปี ค่าเช่า 0.10 ต่อปี

ใช้สิทธิ์ของช่าง
 ช่าง 0.15 ต่อปี ค่าจ้าง 0.10 ต่อปี ค่าวัสดุ 0.40 ต่อปี ค่าเช่า 0.10 ต่อปี

สูตร งานอาคาร (K 1)

4. ทางระบายน้ำของอาคารจนถึงทางระบายน้ำภายนอกอาคาร

5. ส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับอาคาร เฉพาะที่ติดกับอาคารโดย
 ต้องสร้างหรือประกอบพร้อมกับการก่อสร้างอาคาร แต่ไม่รวมถึง
 เครื่องจักรกลหรือเครื่องมือกลที่นำมาประกอบหรือติดตั้ง เช่น ลิฟท์ เครื่อง
 คอมพิวเตอร์ เครื่องสูบน้ำ เครื่องปรับอากาศ พัดลม ฯลฯ

6. ทางเท้ารอบอาคาร ดินถม ดินดัก ห่างจากอาคารโดยรอบไม่เกิน
 3 เมตร

27

27

สูตร งานอาคาร (K 1) (o - open / t - transfer)

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.25 + 0.15It/Io + 0.10Ct/Co + 0.40Mt/Mo + 0.10St/So$$

I_t = คำนีราคาผู้บริโภครั่วไปของประเทศ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

I_o = คำนีราคาผู้บริโภครั่วไปของประเทศ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา

C_t = คำนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

C_o = คำนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา

M_t = คำนีราคาวัสดุก่อสร้าง(ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์)ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

M_o = คำนีราคาวัสดุก่อสร้าง(ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์)ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา

S_t = คำนีราคาเหล็ก ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

S_o = คำนีราคาเหล็ก ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา

28

28

ประเภทงานที่ไม่นำมาคำนวณค่า K 1 งานอาคาร

อยู่ใต้น้ำ
หน้า 29-31 (หน้า 7)

1. ระบบไฟฟ้าภายในบริเวณอาคาร ระบบไฟฟ้าแรงสูง หม้อแปลงไฟฟ้า มิเตอร์ไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้า ตู้ MBD ที่อยู่นอกอาคาร โฟลตุจเงิน งานประสานการไฟฟ้า
2. ระบบประปาภายในบริเวณอาคาร มิเตอร์น้ำ เครื่องสูบน้ำ งานภูมิ สถาปัตยกรรม เช่น ปุ๊กหญ้า จัดสวน ปุ๊กต้นไม้
3. รายการครุภัณฑ์ที่ไม่ใช่ส่วนประกอบของตัวอาคาร (Built in) สามารถยกได้เคลื่อนย้ายได้ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เติงนอน ตู้
4. รายการครุภัณฑ์ของงานระบบต่าง ๆ รวมทั้งเครื่องจักร และเครื่องมือกลต่าง ๆ เช่น เครื่องปรับอากาศ เครื่องเสียง ลำโพง อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ โทรศัพท์ พัดลม อังก๊าซ ตู้ดับเพลิง อังตั้งเพลิงเคมี เครื่องตรวจอาวุธ ลิฟต์ บันไดเลื่อน คอมพิวเตอร์ แท็งก์น้ำ เป็นต้น
5. งานรื้อถอนอาคาร ปักหมั้ว สำนักงานชั่วคราว บ้านพักคนงาน งานทดสอบระบบต่าง ๆ ทดสอบสภาพดิน ทดสอบเสาเข็ม งานทำความสะอาด รื้อลวดหนาม ที่มีมีคานคอนกรีต เสาธง นั้งร้าน เหล็กป้องกันดินพัง (SHEET PILE)

สูตร งานดิน (K 2.1)

หน้า 15 งานเลข 4 72 ค่า K

งานดิน หมายถึง การขุดดิน การตักดิน การบดอัดดิน การขุดเปิดหน้าดิน การเกลี่ยบดอัดดิน การขุด-ถมบดอัดแน่นเชื่อม คลอง คันคลอง คันกันน้ำ คันทาง ซึ่งต้องใช้เครื่องจักรเครื่องมือกลปฏิบัติงาน

สำหรับการถมดินให้หมายความถึงการถมดินหรือทรายหรือวัสดุอื่น ที่มีการควบคุมคุณสมบัติของวัสดุนั้น และมีข้อกำหนดวิธีการถม รวมทั้งมีการบดอัดแน่นโดยใช้เครื่องจักร เครื่องมือกล เพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับงานก่อสร้างถนนหรือเชื่อมชลประทาน

ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึง EMBANKMENT(ถมคันทาง) , EXCAVATION(งานขุด) , SUBBASE(งานรองพื้นทาง) , SELECTED MATERIAL (วัสดุคัดเลือก) , UNTREATED BASE และ SHOULDER(งานไหล่ทาง)

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10It/Io + 0.40Et/Eo + 0.20Ft/Fo$

เลือก } Selected
ใช้ } Special
มี } Summary

ประเภทงานที่ไม่นำมาคำนวณค่า K 2.1 งานดิน

1. งานถมดินบริเวณเกาะกลางถนน (EARTH FILL IN MEDIAN L& ISLAND)
2. งานปลูกหญ้า (SODDING)
3. งานดินคลุมผิว (TOPSOIL)
4. งานตัดต้นไม้ (TREE CUT)

31

31

สูตร งานหินเรียง (K 2.2)

งานหินเรียง หมายถึง งานหินขนาดใหญ่นำมาเรียงกันเป็นชั้นให้เป็นระเบียบจนได้ความหนาที่ต้องการ โดยช่องว่างระหว่างหินใหญ่จะแซมด้วยหินย่อยหรือกรวดขนาดต่าง ๆ และทรายให้เต็มช่องว่าง มีการควบคุมคุณสมบัติของวัสดุและมีข้อกำหนดวิธีปฏิบัติ โดยใช้เครื่องจักร เครื่องมือกล หรือแรงคน และให้หมายความรวมถึงงานหินทิ้ง งานหินเรียงยาแนว หรืองานหินใหญ่ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เพื่อป้องกันการกัดเซาะพังทลายของลาดคั้งและห้องสำน้ำ

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.40 + 0.20It/Io + 0.20Mt/Mo + 0.20Ft/Fo$$

สูตร งานเจาะระเบิดหิน (K 2.3)

งานเจาะระเบิดหิน หมายถึง งานเจาะระเบิดหินทั่ว ๆ ไป ระยะทางขนย้ายไป-กลับประมาณไม่เกิน 2 ก.ม. ยกเว้นงานเจาะระเบิดอุโมงค์ซึ่งต้องใช้เทคนิคขั้นสูง

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.45 + 0.15It/Io + 0.10Mt/Mo + 0.20Et/Eo + 0.10Ft/Fo$$

32

32

- ① K 2.1 AC
  - ② K 3.1 PC
  - ③ K 3.3 AC
- โครงสร้าง

PC TC

สูตร งานผิวทาง PRIME COAT , TACK COAT , SEAL COAT (K 3.1)

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.40At/Ao + 0.20Et/Eo + 0.10Ft/Fo$

สูตร งานผิวทาง SURFACE TREATMENT , SLURRY SEAL (K 3.2)

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10Mt/Mo + 0.30At/Ao + 0.20Et/Eo + 0.10Ft/Fo$

AC

สูตร งานผิวทาง ASPHALTIC CONCRETE , PENETRATION MACADAM (K 3.3)

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10Mt/Mo + 0.40At/Ao + 0.10Et/Eo + 0.10Ft/Fo$

33

- วิธี OK
lay
- ① K 3.1 TC
- ② K 3.3 AC

33

สูตร งานผิวถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (K 3.4)

งานผิวถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมายถึง ผิวถนนคอนกรีตที่ใช้เหล็กเสริม ซึ่งประกอบด้วยตะแกรงเหล็กเส้นหรือตะแกรงลวดเหล็กกล้าเชื่อมติด (WELDED STEEL WIRE FARRIC) เหล็กเดือย (DOWEL BAR) เหล็กยึด (DEFORMED TIE BAR) และรอยต่อต่าง ๆ (JOINT) ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงแผ่นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กบริเวณคอสะพาน (R.C. BRIDGE APPROACH) ด้วย

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10It/Io + 0.35Ct/Co + 0.10Mt/Mo + 0.15St/So$

34

34

- วิธี OK
- ① K 2.1
  - ② K 3.4

ประเภทงานที่ไม่นำมาคำนวณค่า k งานทาง

1. งานไฟฟ้าแสงสว่าง เช่น เสาไฟฟ้าชนิดโคมเคียว เสาไฟฟ้าชนิดโคมคู่ เสากระโดงไฟ
2. งานสัญญาณไฟจราจร
3. งานตีเส้นจราจร งานปูมะห้อนแสง
4. งานภูมิทัศน์ เช่น ปูกรั้วต้นไม้ ปูกรั้วหญ้า
5. ศาลาผู้โดยสารประจำทาง
6. เครื่องหมายและหลักนำทาง เช่น หลักกิโลเมตร หลักเขตทาง ราวป้องกันอันตราย
7. งานป้ายจราจร เช่น แผ่นป้าย เสาป้าย
8. งานแผ่นปูทางเท้า ตัวหนอนปูทางเท้า
9. งานทดสอบระบบ เหล็กป้องกันดินพัง (SHEET PILE)

35

35

สูตร งานท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กและงานบ่อพัก (K 3.5)

งานท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กและงานบ่อพัก หมายถึง ท่อคอนกรีตเสริมเหล็กสำหรับงานระบายน้ำ (PRECAST REINFORCED CONCRETE DRAINAGE PIPE) งานวางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก งานลาดคอนกรีตเสริมเหล็กวางระบายน้ำและบริเวณลาดคอสะพาน รวมทั้ง งานบ่อพักคอนกรีตเสริมเหล็กและงานคอนกรีตเสริมเหล็กอื่นที่มีรูปแบบและลักษณะงานคล้ายคลึงกัน เช่น งานบ่อพัก (MANHOLE)ท่อร้อยสายโทรศัพท์ ท่อร้อยสายไฟฟ้า เป็นต้น

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.20It/Io + 0.15Ct/Co + 0.15Mt/Mo + 0.15St/So$

36

36

จุด K หมายถึง $WN \times \text{Factor F}$ @ 1401cm
พิกัดในอ.พ
0001cm

สูตร งานโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กและงานเชื่อมกันตลิ่ง (K 3.6)

งานโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กและงานเชื่อมกันตลิ่ง หมายถึง สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก โครงสร้างฐานรากคอนกรีตเสริมเหล็กคอสสะพาน (R.C. BEARING UNIT) ท่อเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็ก (R.C. BOX CULVERT) หอดังน้ำโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก เชื่อมกันตลิ่ง คอนกรีตเสริมเหล็ก ท่าเทียบเรือคอนกรีตเสริมเหล็กและสิ่งก่อสร้างอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10It/Io + 0.15Ct/Co + 0.20Mt/Mo + 0.25St/So$

37

37

สูตร งานโครงสร้างเหล็ก (K 3.7)

งานโครงสร้างเหล็ก หมายถึง สะพานเหล็กสำหรับคนเดินข้ามถนน โครงเหล็กสำหรับติดตั้งป้ายจราจรชนิดแขวนสูง เสาไฟฟ้าแรงสูง เสาวิทยุ เสาโทรทัศน์ หรืองานโครงสร้างเหล็กอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่รวมถึง งานติดตั้งเสาโครงเหล็กสายส่งของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.10It/Io + 0.05Ct/Co + 0.20Mt/Mo + 0.40St/So$

38

38

สูตร งานอาคารชลประทานไม่รวมบานเหล็ก (K 4.1)

งานอาคารชลประทานไม่รวมบานเหล็ก หมายถึง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดต่าง ๆ ที่ก่อสร้างในแนวคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ เพื่อควบคุมระดับและปริมาณน้ำ ได้แก่ ท่อระบายน้ำ น้ำตก รางเท สะพานน้ำ ท่อลอด ไซฟอน และอาคารชลประทานชนิดอื่น ๆ ที่ไม่มีบานระบายเหล็ก แต่ไม่รวมถึงอาคารชลประทานขนาดใหญ่ เช่น ฝาย ทางระบายน้ำล้น หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน เป็นต้น

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.20It/Io + 0.10Ct/Co + 0.10Mt/Mo + 0.20St/So$

39

39

สูตร งานอาคารชลประทานรวมบานเหล็ก (K 4.2)

งานอาคารชลประทานรวมบานเหล็ก หมายถึง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดต่าง ๆ ที่ก่อสร้างในแนวคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ เพื่อควบคุมระดับและปริมาณน้ำ ได้แก่ ท่อส่งน้ำเข้านา ท่อระบายน้ำ ประตูระบายน้ำ อาคารอัดน้ำ ท่อลอด และอาคารชลประทานชนิดอื่น ๆ ที่มีบานระบายเหล็ก แต่ไม่รวมถึงอาคารชลประทานขนาดใหญ่ เช่น ฝาย ทางระบายน้ำล้น หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน เป็นต้น

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.20It/Io + 0.10Ct/Co + 0.10Mt/Mo + 0.25St/So$

40

40

สูตร งานบานระบาย (K 4.3)

งานบานระบาย TRASHRACK และ STEEL LINER หมายถึง บานระบายเหล็ก เครื่องกว้านและเครื่องยก รวมทั้ง BULK HEAD GATE และงานท่อเหล็ก

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.35 + 0.20It/Io + 0.45Gt/Go$$

สูตร งานเหล็กเสริมคอนกรีต (K 4.4)

งานเหล็กเสริมคอนกรีต และ ANCHOR BAR หมายถึง เหล็กเส้นที่ใช้เสริมในงานคอนกรีตและเหล็ก ANCHOR BAR ของงานฝาย ทางระบายน้ำ ล้น หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน ซึ่งมีสัญญาแยกจ่ายเฉพาะงาน เหล็กดังกล่าวเท่านั้น

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.25 + 0.15It/Io + 0.60St/So$$

41

41

สูตร งานคอนกรีตไม่รวมเหล็กและคอนกรีตตาดคลอง (K 4.5)

งานคอนกรีตไม่รวมเหล็กและคอนกรีตตาดคลอง หมายถึง งานคอนกรีตเสริมเหล็กที่หักส่วนของเหล็กออกมาแยกคำนวณต่างหากของงานฝาย ทางระบายน้ำ ล้น หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน ซึ่งมีสัญญาแยกจ่ายเฉพาะงานคอนกรีตดังกล่าวเท่านั้น

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.40 + 0.15It/Io + 0.25Ct/Co + 0.20Mt/Mo$$

สูตร งานเจาะ (K 4.6)

งานเจาะ หมายถึง การเจาะพร้อมทั้งฝังท่อรูขนาดรูในไม่น้อยกว่า 48 มิลลิเมตร ในชั้นดิน หินผุ หรือหินที่แตกหัก เพื่ออัดฉีดน้ำปูน และให้รวมถึงงานซ่อมแซมฐานรากอาคารชลประทาน ถนน และอาคารต่าง ๆ โดยการอัดฉีดน้ำปูน

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.40 + 0.20It/Io + 0.10Mt/Mo + 0.20Et/Eo + 0.10Ft/Fo$$

สูตร งานอัดฉีดน้ำปูน (K 4.7)

$$\text{ใช้สูตร } k = CvCo$$

42

42

สูตร 5.1 งานวางท่อ AC และ PVC

k 5.1.1 ไนกรณี ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้

$$\text{ใช้สูตร } k = 0.50 + 0.25It/Io + 0.25Mt/Mo$$

k 5.1.2 ไนกรณี ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ ACและหรืออุปกรณ์

$$\text{ใช้สูตร } k = 0.40 + 0.10It/Io + 0.10Mt/Mo + 0.40ACt/ACo$$

k 5.1.3 ไนกรณี ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ PVCและหรืออุปกรณ์

$$\text{ใช้สูตร } k = 0.40 + 0.10It/Io + 0.10Mt/Mo + 0.40PVct/PVCo$$

สูตร 5.2 งานวางท่อเหล็กเหนียวและท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE

k 5.2.1 ไนกรณี ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้

$$\text{ใช้สูตร } k = 0.40 + 0.10It/Io + 0.15Mt/Mo + 0.20Et/Eo + 0.15Ft/Fo$$

k 5.2.2 ไนกรณี ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อเหล็กเหนียวและหรืออุปกรณ์

$$\text{ใช้สูตร } k = 0.40 + 0.10It/Io + 0.10Mt/Mo + 0.10Et/Eo + 0.30GIpt/GIPo$$

k 5.2.3 ไนกรณีผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE และหรือ

$$\text{อุปกรณ์ ใช้สูตร } K = 0.50 + 0.10It/Io + 0.10Mt/Mo + 0.30PEt/PEo$$

43

สูตร K 5.3 งานปรับปรุงระบบอุโมงค์ส่งน้ำและงาน SECONDARY LINING

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.40 + 0.10It/Io + 0.15Et/Eo + 0.35GIpt/GIPo$$

สูตร K 5.4 งานวางท่อ PVC หุ้มด้วยคอนกรีต

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.30+0.10It/Io+0.20Ct/Co+0.05Mt/Mo+0.05St/So+0.30PVct/PVCo$$

สูตร K 5.5 งานวางท่อ PVC กลบทราย

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.25 + 0.05It/Io + 0.05Mt/Mo + 0.65PVct/PVCo$$

สูตร K 5.6 งานวางท่อเหล็กอาบสังกะสี

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.25 + 0.25It/Io + 0.50 GIpt/GIPo$$

สูตร K 5.7 , 5.8 และ 5.9 รวม 7 สูตร เป็นประเภทงานที่ใช้เฉพาะการไฟฟ้าฝ่ายผลิตและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเท่านั้น

44

44

สัญญาจ้างแบบปรับราคาได้ (ค่า k) สำหรับการประกวดราคานานาชาติ
มติ ครม. 14 มิถุนายน 2559 กำหนดข้อยกเว้น ดังนี้

ไม่นำ ค่า k ไปใช้กับงานก่อสร้าง สองกรณี ได้แก่

1. กรณีจัดจ้างงานออกแบบพร้อมก่อสร้าง (Design and Build)
เช่น งานก่อสร้างอุโมงค์รถไฟฟ้าใต้ดิน, งานระบบรางรถไฟฟ้า
เป็นต้น
2. กรณีงานจ้างเหมาแบบเบ็ดเสร็จ (Turnkey)
มีผู้รับจ้างรายเดียว ดำเนินการสำรวจ ออกแบบ และก่อสร้าง
จนเสร็จสมบูรณ์โดยเบ็ดเสร็จ

เนื่องจากไม่สอดคล้องกับแนวทางการทำสัญญาจ้างแบบปรับราคาได้
จึงไม่นำมาใช้ ทั้งเงินงบประมาณ เงินกู้จากต่างประเทศ และการ
ประกวดราคานานาชาติ

45

45

กรณีจัดจ้างด้วยวิธีประกวดราคานานาชาติ

เงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภท สูตรและวิธีการคำนวณ

แนบท้าย มติ ครม. 14 มิถุนายน 2559

46

46

สัญญาจ้างแบบปรับราคาได้ (ค่า k) สำหรับการประกวดราคานานาชาติ
มติ ครม. 14 มิถุนายน 2559 กำหนดแนวทาง ดังนี้

1. สัญญาจ้างนี้ใช้กับงานก่อสร้างที่มีการประกวดราคานานาชาติ
(International Bidding) สำหรับงานที่มีแบบรายละเอียด (Design-
Bid-Build) และอยู่ในเงื่อนไขหลักเกณฑ์ดังนี้
2. ให้ใช้ทั้งในกรณีเพิ่มหรือลดค่างาน จากค่างานเดิมตามสัญญาเมื่อดัชนี
ราคา มีการเปลี่ยนแปลง สูงขึ้น/ลดลง ขณะเมื่อ 28 วัน ก่อนวันยื่นซอง
3. ผู้ว่าจ้างต้องระบุ ในประกาศและสัญญาจ้าง ให้ชัดเจน จะใช้สัญญาจ้าง
แบบปรับราคาได้ กำหนดประเภท ระบุสูตร และวิธีการคำนวณให้ชัดเจน
ในกรณีมีงานจ้างหลายประเภทในงานเดียวต้องแยกประเภทงานให้ชัดเจน
4. การขอเงินเพิ่ม เป็นหน้าที่ ผู้รับจ้างต้องขอรับ ภายใน 90 วัน นับจาก
ผู้ว่าจ้างออกหนังสือรับรองผลงานแล้วเสร็จ

47

47

สัญญาจ้างแบบปรับราคาได้ (ค่า k) สำหรับการประกวดราคานานาชาติ
มติ ครม. 14 มิถุนายน 2559 กำหนดแนวทาง (ต่อ)

4. และในกรณีเรียกเงินคืน ผู้ว่าจ้างต้องเรียกเงินคืนโดยเร็วหรือหักค่างาน
ของงวดต่อไป หรือให้หักจากเงินประกันสัญญา แล้วแต่กรณี
5. การพิจารณาคำนวณ การจ่ายเงินเพิ่มหรือลดค่างาน ต้องได้รับการ
ตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ และให้ถือว่าการวินิจฉัย
ของสำนักงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด

48

48

วิธีการคำนวณค่า K

- คำนวณจากสูตรตามลักษณะงานนั้น ๆ โดยใช้ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างของกระทรวงพาณิชย์
- แยกประเภทงานก่อสร้างให้ชัดเจนตามลักษณะงาน
- คำนวณค่า K โดยใช้ทศนิยม 3 ตำแหน่งไม่ปัดเศษทุกขั้นตอน
- เฉพาะค่า K ส่วนที่เพิ่มหรือลดเกิน 4 % จึงจะได้รับเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืน
- ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานเสร็จตามสัญญา โดยเป็นความผิดของผู้รับจ้าง ค่า K ตามสูตรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณให้ใช้ค่า K เดือนสิ้นสุดตามอายุสัญญา หรือค่า K เดือนส่งงานจริงแล้วแต่ค่า K ตัวใดจะมีค่าน้อยกว่า
- จ่ายเงินค่างานก่อน แล้วจึงคำนวณเงินเพิ่ม/ลดค่า K ⁴⁹

49

การตรวจสอบเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืน

- กรอกแบบฟอร์ม ตรวจสอบสิทธิ(ประกาศ/สัญญา/90วัน)
- แยกค่างานตามใบส่งมอบงานในแต่ละงวดให้ตรงสูตร
- คัดค่างานที่ไม่อยู่ในข่ายได้รับการพิจารณาในแต่ละงวดตามสูตร
- ใช้เครื่องคิดเลข หรือใช้โปรแกรมฯ ของจุนฬา คำนวณ
- นำค่า K ที่ได้หัก 4 % ส่วนที่เกินต้องจ่ายเพิ่มหรือเรียกคืน (ค่า k ที่ได้อยู่ระหว่าง 1.04-0.96 ไม่ต้องจ่ายเพิ่มหรือเรียกคืน)
- นำค่า K ส่วนที่ต้องจ่ายเพิ่มหรือเรียกคืน คูณค่างานที่ส่งมอบ (หักค่างานที่ไม่อยู่ในข่ายได้รับการพิจารณาและกรณีส่งงานเกินกำหนดสัญญาต้องเปรียบเทียบค่า K)
- รวมค่า K ทุกงวดที่คำนวณได้และเสนอพิจารณาอนุมัติ ⁵⁰

50

ปัญหาที่พบในการพิจารณาและตรวจสอบค่า K

1. ประกาศประกวดราคา หรือสัญญาจ้างไม่ได้ระบุเงื่อนไขของการใช้สัญญาแบบปรับราคาได้
2. ผู้รับจ้างขอรับเงินค่า K เกิน 90 วัน
3. กำหนดสูตรค่า K ไว้ไม่ครบหรือไม่สอดคล้องกับงาน
4. นำรายการที่ไม่อยู่ในข่ายมาคำนวณค่า K
5. การหักค่างานที่ไม่อยู่ในข่ายต้องพิจารณาจากประมาณราคาก่อสร้าง (BOQ) ที่ผู้รับจ้างเสนอราคา และต้องนำ Factor f มาคูณแต่ละรายการให้ถูกต้อง ก่อนนำมาหัก

51

51

ปัญหาที่พบในการพิจารณาและตรวจสอบค่า K

6. ค่างานที่ส่งมอบได้หักเงินล่วงหน้าหรือหักภาษีมูลค่าเพิ่มก่อนนำมาคำนวณทำให้ได้ค่างานต่ำกว่าข้อเท็จจริง
7. คำนวณค่า K โดยไม่ได้หัก 4% ออก
8. ไม่ได้เปรียบเทียบค่า K กรณีส่งงานเกินระยะเวลาในสัญญา
9. เอกสารส่งไม่ครบถ้วนทำให้การพิจารณาล่าช้า
10. ใช้ดัชนีราคาในการคำนวณไม่ถูกต้อง เช่น ใช้ดัชนีในเดือนตรวจรับแทนเดือนส่งมอบงาน ใช้ดัชนีเดือนที่เซ็นสัญญาแทนเดือนเปิดซองราคา

52

52

แหล่งข้อมูลสืบค้น เกี่ยวกับสัญญาจ้างแบบปรับราคาได้ (ค่า k)

<http://www.bb.go.th>

เว็บไซต์ : สำนักงานประมาณ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

<http://www.price.moc.go.th>

เว็บไซต์ : กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

<http://www.yotathai.com>

เว็บไซต์ : โยธาไทย

การคำนวณหาค่า k กำหนดให้ใช้ ทศนิยม 3 ตำแหน่งทุกขั้นตอน โดยไม่ปัดเศษ

0.99534703373400542846064366033346

53

53

www.bb.go.th

สำนักงานประมาณ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

54

54

www.price.moc.go.th

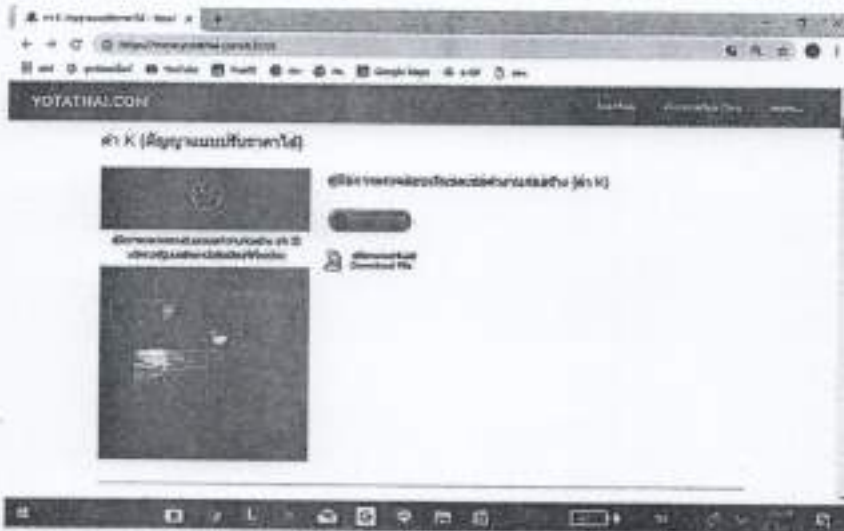
กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

55

55

https://www.yotathai.com/k.html

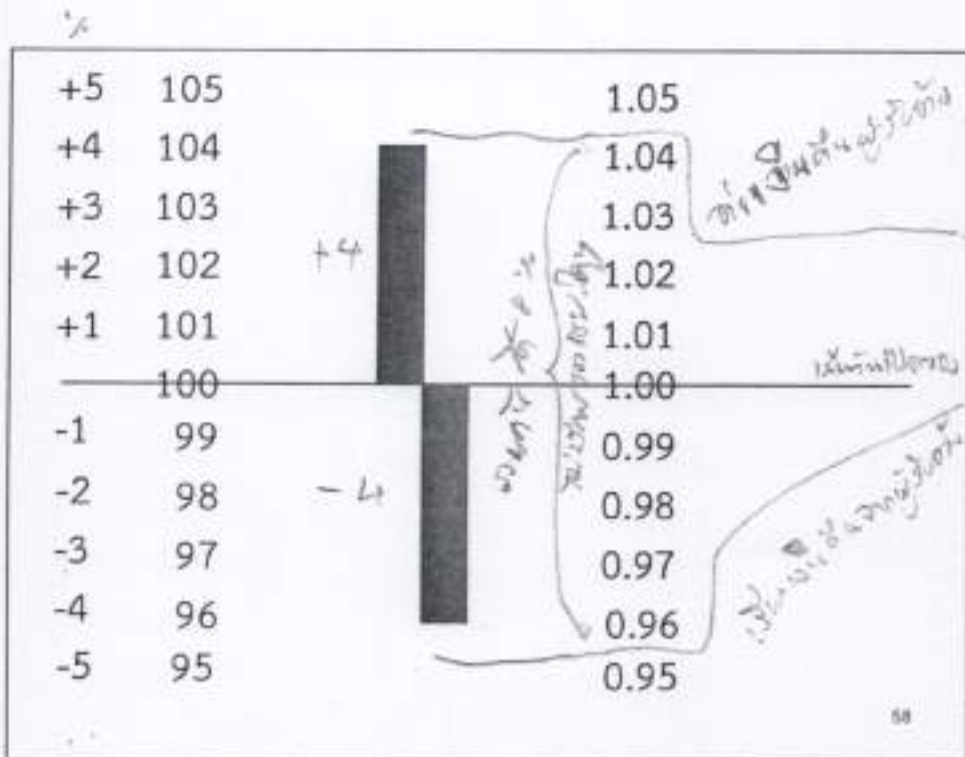
56

56

<https://www.yotathai.com/k.html>

57

58

วรรณศักดิ์ แก่นทรัพย์ (ช่างกัน)
magunsurvey@gmail.com

089-901-8080

- ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.ช่างสำรวจ)
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ
- ปริญญาตรี (บริหารธุรกิจบัณฑิต การจัดการงานก่อสร้าง)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ปริญญาโท (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต รัฐศาสตร์)
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

59

59

ประวัติการทำงาน

- หัวหน้าส่วนโยธา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองม่วง จ.ลพบุรี
- นายช่างโยธา เทศบาลตำบลท่าข้าม จ.ฉะเชิงเทรา
- หัวหน้ากองช่าง เทศบาลตำบลหนองม่วง จ.ลพบุรี
- รองปลัดเทศบาลตำบลหนองม่วง จ.ลพบุรี
- ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองสี จ.น่าน
- รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน จ.แพร่
- รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะอ้าน จ.ฉะเชิงเทรา
- รองปลัดเทศบาลตำบลท่าข้าม จ.ฉะเชิงเทรา
- รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทา จ.เชียงใหม่
- ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลยางโทน จ.ลพบุรี
- ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปึงหลวง จ.น่าน
- วิทยากร สถาบันฝึกอบรมโยธาไทย

60

60

ด่วนที่สุด

ที่ กค (ทวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๖๑๐

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๕ มีนาคม ๒๕๖๓

- เรื่อง ข้อมแนวทางปฏิบัติในการกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ไว้ในสัญญาจ้างก่อสร้าง
- เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ หัวหน้าส่วนราชการส่วนท้องถิ่น และ หัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ
- อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๑๐๙ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ กำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ โดยที่มาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติว่า "หน่วยงานของรัฐต้องทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของสำนักงานอัยการสูงสุด ทั้งนี้ แบบสัญญานั้นให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย" ซึ่งคณะกรรมการนโยบายได้กำหนดแบบสัญญาจำนวน ๓๔ สัญญา โดยความเห็นชอบของสำนักงานอัยการสูงสุด และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามนัยมาตรา ๕๓ แล้ว เนื่องจากในการทำสัญญาจ้างก่อสร้างจะมีสัญญาที่ต้องกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) และที่มีต้องกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) โดยที่แบบสัญญาจ้างก่อสร้างที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดเป็นแบบสัญญาจ้างก่อสร้างที่มีได้กำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ไว้ ดังนั้น กรณีการทำสัญญาจ้างก่อสร้างที่จะต้องกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์สัญญาแบบปรับราคาได้จะต้องดำเนินการอย่างไร นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ (๓) เห็นสมควรข้อมแนวทางปฏิบัติในการกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ไว้ในสัญญาจ้างก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ แจ้งตามหนังสือ

/สำนัก...

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว.๑๐๙ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๖ เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบอาชีพงานก่อสร้าง โดยให้กำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์สัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ไว้ในประกาศ เอกสารเชิญชวน และหนังสือเชิญชวนรวมถึงระบุไว้ในสัญญาจ้างก่อสร้างเพิ่มเติม ในแบบสัญญาจ้างก่อสร้างที่คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐกำหนด

bj/mel
อ.ท.ท. ๒๖ ก
น.๖๖๖

นางจิราธิกร อธิกราวัง ฐวัจ จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

→ อธิกราวัง ๒๖ ก ๒๖๖

- ① ~~เอกสาร~~ สัญญาจ้าง → E-bidding / ครอบราคา + สัญญา K ตามข
- ② ~~สัญญาจ้าง~~ → มติ ครม. ๑๐๖๖
- ③ ~~สัญญาจ้าง~~ เงื่อนไขการจ้าง → หนังสือเชิญชวน (นางสาวสุทธิดีร์บ รัตนโชติ)

[Handwritten signature]

อธิบดีกรมบัญชีกลาง
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ
ฝ่ายเลขานุการ
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓, ๖๘๗๓
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕-๖

๑๑ กก = ๒๖๗
๑๕ กก = ๑๕๗ ✓

๑๕ กก. - ค่าตอบแทน ๑๕% (๒๒๕) ๑๕๗
๒๕ กก. - ค่าตอบแทน ๒๕% (๖๒.๕) ๑๙๔.๕

๕

หน้าเปิดซอง

ที่ นร ๐๗๓๑.๑/ว ๑๐๕

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ซ่อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับวันเปิดซองที่ใช้ในการคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

เรียน ปลัดกระทรวง หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น (๐๗๓๑.๑/ว)

- อ้างถึง
๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๑๐๔ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๒
  ๒. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
  ๓. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้กับสัญญาก่อสร้าง โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐ ถือปฏิบัติต่อไป โดยมีเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในการนำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้ใช้ทั้งในกรณีเพิ่มหรือลดค่างานจากค่างานเดิมตามสัญญา เมื่อดัชนีราคาซึ่งจัดทำขึ้นโดยกระทรวงพาณิชย์ มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหรือลดลงจากเดิม ขณะเมื่อวันเปิดซองประกวดราคา สำหรับกรณีการจัดจ้างโดยวิธีอื่น ให้ใช้วันเปิดซองราคาแทน ประกอบกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดวันเสนอราคาในแต่ละวิธีไว้ชัดเจน ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ และ ๓ นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวถูกต้องและรวดเร็ว สำนักงานประมาณขอเรียนชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมกรณีวันเปิดซองที่จะนำมาใช้ในการคำนวณเงินเพิ่มหรือลดค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ดังนี้

๑. วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป มี ๓ วิธี ดังนี้

- X ๑) วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) กำหนดวันเปิดซอง คือ วันที่เสนอราคาด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ หรือวันที่ต้องรองราคาเป็นที่ยุติ แล้วแต่กรณี *เรื่อง ขอทราบชื่อ สำนักงานที่ปรึกษา ว่าจะมีกี่แห่ง?*
- ๒) วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) กำหนดวันเปิดซอง คือ วันที่เสนอราคาด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ หรือวันที่ต้องรองราคาเป็นที่ยุติ แล้วแต่กรณี
- ๓) วิธีสอบราคา กำหนดวันเปิดซอง คือ วันที่เปิดซองข้อเสนอหรือวันที่ต้องรองราคาเป็นที่ยุติ แล้วแต่กรณี

① ส่งซองยื่นใบเสนอ

② ส่งซองแนบพ.ล.ราคา E-bidding ยื่นวันที่ต้องรองราคา

๒. วิธีการ ...

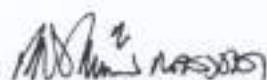

๒. วิธีการคัดเลือก กำหนดวันเปิดซอง คือ วันที่ยื่นซองข้อเสนอหรือวันที่ต่อรองราคา
เป็นที่ยุติ แล้วแต่กรณี

๓. วิธีการเฉพาะเจาะจง กำหนดวันเปิดซอง คือ วันที่ยื่นข้อเสนอราคาหรือวันที่ต่อรองราคา
เป็นที่ยุติ แล้วแต่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเดชาวิวัฒน์ ณ สงขลา)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

กองมาตรฐานงบประมาณ ๑

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๒๐๓๔

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๔๒๔๐

ที่ นร ๐๗๓๓.๑/ว ๑๒๔

วิ. + พิก. พจน.

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ชักข้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สูตรการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญา
แบบปรับราคาได้ (ค่า K) กรณี งานก่อสร้างทางที่มีส่วนผสมยางพารา

เรียน ปลัดกระทรวง หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๗/ว ๑๐๔ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้นำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มาใช้กับสัญญา
ก่อสร้าง โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติ
ต่อไป และโดยที่รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจการค้าใช้ยางพาราเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือ
เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา โดยนำไปก่อสร้างงานทางที่มีส่วนผสมยางพารา รวมทั้งเป็นการกระตุ้นให้ราคา
ยางพาราสูงขึ้น แต่เนื่องจากสูตรการคำนวณเงินชดเชยค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) กำหนดไว้
ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ ตามหนังสือที่อ้างถึง ไม่มีสูตรในการคำนวณเงินชดเชย
ค่างานสิ่งก่อสร้าง (ค่า K) สำหรับงานก่อสร้างทางที่มีส่วนผสมยางพารา นั้น

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมตามเจตนารมณ์ของการนำสัญญาแบบปรับราคาได้มาใช้
ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้รับจ้างไทย ที่ได้รับความเดือดร้อน
ไม่สามารถประกอบกิจการต่อไปได้ในช่วงเกิดวิกฤตการณ์ขาดแคลนวัสดุก่อสร้างและมีราคาสูงขึ้น ตลอดจนเป็น
การช่วยลดความเสี่ยงของผู้รับจ้างและป้องกันมิให้ผู้รับจ้างบวกราคาเนื่องการเปลี่ยนแปลงราคาวัสดุไว้ล่วงหน้า
สูงเกินควร สำนักงบประมาณขอเรียนชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมที่จะนำมาใช้ในการคำนวณเงินเพิ่มหรือลด
ค่างานตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) กรณีงานก่อสร้างทางที่มีส่วนผสมยางพารา เนื่องจาก ปริมาณ
ยางพาราที่ใช้ดำเนินการมีปริมาณเพียง ร้อยละ ๕ ของแอสฟัลท์คอนกรีต เป็นปริมาณที่น้อยมากซึ่งไม่มี
ผลกระทบต่อการคำนวณค่า K หากหน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินการประกาศประกวดราคาเป็นสัญญาแบบปรับ
ราคาได้(ค่า K) ก็ให้นำรายการก่อสร้างประเภทดังกล่าวมาคำนวณ ค่า K ตามสูตรที่กำหนดไว้ตามนัย
มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ เพื่อจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้ว่าจ้าง โดยให้ใช้สูตร
ค่า K ดังนี้

๓. งานผิวทาง Para Asphalt Concrete ให้ใช้สูตร ค่า K งานผิวทาง Asphaltic Concrete, Penetration Macadam หมวดที่ ๓ งานทาง ข้อ ๓.๓ $K = 0.๓๐ + 0.๑๐Mt/Mo + 0.๔๐At/Ao + 0.๑๐Et/Eo + 0.๑๐Ft/Fo$
๒. งานผิวทางพาราสลอรี่ซีล ชนิดที่ ๓ (Para Slurry Seal) ให้ใช้สูตรงานผิวทาง Surface Treatment Slurry Seal หมวดที่ ๓ งานทาง ข้อ ๓.๒ $K = 0.๓๐ + 0.๑๐Mt/Mo + 0.๓๐At/Ao + 0.๒๐Et/Eo + 0.๑๐ Ft/Fo$
๓. สูตรงานดินซีเมนต์ผสมยางพารา (Para Soil Cement) และสูตรงานถนนดินซีเมนต์ปรับปรุงคุณภาพด้วยยางธรรมชาติ สำหรับงานถนนท้องถิ่น ด้วยกระบวนการ Mix in Place โดยใช้รถเกี่ย (Motor Grader) ให้ใช้สูตรค่า K หมวดงานดิน ข้อ ๒.๓ $K = 0.๓๐ + 0.๑๐lt/l0 + 0.๔๐Et/Eo + 0.๒๐Ft/Fo$

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสถาวิวัฒน์ ณ สงขลา)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

กองมาตรฐานงบประมาณ ๓

โทร ๐ ๒๒๖๕ ๒๐๑๓

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๗๒๔๐

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๔๕๖๒

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๒ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๖๒

- เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณางานจ้างก่อสร้าง กรณีการยื่นใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้าง
- เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ
- อ้างอิง ๑. หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๔๔๙ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒
๒. หนังสือคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กนบ) ๐๔๐๕.๒/ว ๔๑๐ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาผลในงานจ้างก่อสร้าง กรณีใบเสนอราคาและบัญชีแสดงรายการก่อสร้าง หรือใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) มีราคาสุทธิไม่ตรงกัน ประกอบกับภายหลังจากที่ได้เวียนแจ้งแนวทางปฏิบัติดังกล่าว ได้มีข้อร้องเรียนผู้ประกอบการก่อสร้างว่า ในการเสนอราคาบางครั้งผู้ยื่นข้อเสนอจัดทำรายการในบัญชีแสดงรายการก่อสร้างหรือใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) ไม่ตรงกับที่หน่วยงานของรัฐได้จัดทำไว้ในเอกสารประกวดราคาจ้างก่อสร้าง หน่วยงานของรัฐก็จะพิจารณาให้ผู้ยื่นข้อเสนอรายนั้นไม่ผ่านคุณสมบัติ ซึ่งในข้อเท็จจริงผู้ยื่นข้อเสนอได้จัดทำรายการในบัญชีแสดงรายการก่อสร้างหรือใบแจ้งปริมาณงานและราคา (BOQ) ตามแบบรูปและรายการละเอียดที่หน่วยงานของรัฐได้จัดทำไว้ในเอกสารประกวดราคาจ้างก่อสร้าง อันเป็นเหตุให้ผู้ยื่นข้อเสนอไม่ได้รับความเป็นธรรม ความแจ้งละเอียดแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) โดยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณางานจ้างก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๖) ประกอบมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๓) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เห็นสมควรให้ยกเลิกหนังสือที่อ้างถึง ๑ และกำหนดแนวทางปฏิบัติกรณีดังกล่าว ดังนี้

๑. แนวทางปฏิบัตินี้ให้ใช้กับการดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างซึ่งหน่วยงานของรัฐได้จัดทำแบบรูปและรายการละเอียดโดยถูกต้องเหมาะสมกับการใช้งานและเป็นไปตามหลักวิชาการ และต้องเป็นการดำเนินการในขั้นตอนเริ่มต้นของการจัดจ้างก่อสร้างเท่านั้น
๒. การยื่นเสนอราคาสำหรับวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ให้แก้ไขหนังสือที่อ้าง ๒ แบบเอกสารประกวดราคาจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

(๑) ...

(๑) ตัดความในข้อ ๓.๒ วรรคหนึ่ง (๔)

(๒) แก้ไขข้อความในข้อ ๔.๒ วรรคหนึ่ง จากเดิม "ผู้ยื่นข้อเสนอจะต้องกรอกรายละเอียด การเสนอราคาในใบเสนอราคาตามข้อ ๑.๒ พร้อมจัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา ใบบัญชีรายการก่อสร้าง ให้ครบถ้วน" เป็น "ให้ผู้ยื่นข้อเสนอกรอกรายละเอียดการเสนอราคาในใบเสนอราคาตามแบบเอกสารประกวดราคา จ้างก่อสร้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) ข้อ ๓.๒ ให้ครบถ้วน โดยไม่ต้องยื่นใบแจ้งปริมาณงาน และราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้าง ในรูปแบบ PDF File (Portable Document Format)"

การยื่นเสนอราคาสำหรับวิธีสอบราคาหรือวิธีคัดเลือกให้ผู้ยื่นข้อเสนอกรอกรายละเอียด การเสนอราคาในใบเสนอราคาให้ครบถ้วน โดยไม่ต้องยื่นใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้าง

๓. ก่อนลงนามในสัญญา ให้หน่วยงานของรัฐแจ้งให้ผู้ยื่นข้อเสนอรายที่เป็นผู้ชนะการจัดซื้อ จัดจ้างหรือเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือก มาจัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้าง ให้ตรงกับแบบรูปและรายการละเอียด โดยให้หน่วยงานของรัฐเจรจาเพื่อปรับลดราคาทุกรายการตามอัตรา ร้อยละที่ผู้ยื่นข้อเสนอได้เสนอราคาลดลง โดยเทียบกับราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างครั้งนั้นหรือจะปรับลด ความความเหมาะสมก็ได้ หากหน่วยงานของรัฐเลือกเจรจาปรับลดตามความเหมาะสมแล้วแต่ไม่สามารถเจรจาดกลงกันได้ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการปรับลดราคาทุกรายการตามอัตราร้อยละที่ผู้ยื่นข้อเสนอ ได้เสนอราคาลดลง โดยเทียบกับราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างครั้งนั้น ภายใต้ราคาที่เสนอไว้ ทั้งนี้ หากไม่สามารถเจรจาเพื่อปรับลดทุกรายการได้ ให้หน่วยงานของรัฐยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างในครั้งนั้น

อนึ่ง หากหน่วยงานของรัฐเลือกเจรจาเพื่อปรับลดราคาทุกรายการตามอัตราร้อยละ ที่ผู้ยื่นข้อเสนอได้เสนอราคาลดลง ตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าหน่วยงานของรัฐอาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ เป็นผู้ดำเนินการก็ได้ แต่หากหน่วยงานของรัฐเลือกเจรจาเพื่อปรับลดราคาตามความเหมาะสม ให้หัวหน้า หน่วยงานของรัฐมอบหมายให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางเป็นผู้ดำเนินการประเมินราคาและปรับลดราคา ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ภายใต้ราคาที่เสนอไว้

๔. กรณีที่หน่วยงานของรัฐจัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้าง คลาดเคลื่อนไปจากแบบรูปและรายการละเอียด เป็นเหตุให้ราคากลางที่หน่วยงานของรัฐกำหนดนั้นต่ำเกินไป หรือสูงเกินความเป็นจริง ให้หน่วยงานของรัฐคำนวณราคากลางใหม่ให้ถูกต้องเพื่อใช้เป็นราคาเปรียบเทียบ หากกรณีปรากฏ ดังนี้

๔.๑ ราคาของผู้ยื่นข้อเสนอรายที่เป็นผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ได้เสนอราคาตามแบบรูปและรายการละเอียด ซึ่งได้เสนอราคาต่ำกว่าราคากลางที่จัดทำใหม่โดยถูกต้อง และต่ำกว่าวงเงินที่จะจ้าง ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์หรือคณะกรรมการ พิจารณาผลการสอบราคาหรือคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีคัดเลือก ดำเนินการตามข้อ ๓

๔.๒ กรณีราคาของผู้ยื่นข้อเสนอรายที่เป็นผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือเป็นผู้ที่ได้รับการ คัดเลือก ที่ได้เสนอราคาตามแบบรูปและรายการละเอียด ได้เสนอราคาสูงกว่าราคากลางที่จัดทำใหม่ โดยถูกต้องและสูงกว่าวงเงินที่จะจ้าง ให้คณะกรรมการฯ ตีรองราคา หากตีรองราคาแล้ว กรณีปรากฏดังนี้

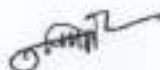
(๑) ผู้ยื่นข้อเสนอรายที่เป็นผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ยอมลดราคาต่ำกว่าราคากลางที่จัดทำใหม่โดยถูกต้องและต่ำกว่าวงเงินที่จะจ้าง ให้คณะกรรมการฯ ดำเนินการ ตามข้อ ๓

(๒) ผู้ยื่นข้อเสนอรายที่เป็นผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ไม่ยอมลดราคาหรือลดราคาแต่ราคาที่เสนอยังสูงกว่าวงเงินที่จะจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้าง ในครั้งนั้น

๕. แนวทางปฏิบัติใหม่มีผลใช้บังคับกับการจัดจ้างก่อสร้างด้วยวิธีการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ วิธีเสนอราคาหรือวิธีคัดเลือก ที่จะประกาศเชิญชวนในระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e - GP) หรือส่งหนังสือเชิญชวน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางญาณี แสงศรีจันทร์)

ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบการเงินการคลัง
รักษาราชการแทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการวินิจัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการฯ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

เครื่องโทรศัพท์ พัดลม ถังก๊าซ ตู้ดับเพลิง ถังดับเพลิง เครื่องเติมอากาศ เครื่องตรวจอาวุธ ลิฟท์
บันไดเลื่อน คอมพิวเตอร์ แทงค์น้ำ ถังบำบัดสิ่งปฏิกูลที่เป็นลักษณะสำเร็จรูปเป็นต้น

- งานเรือดอนอาคารต่าง ๆ ปีกฝั่ง สำนักงานชั่วคราว บ้านพักคนงาน นั้งร้าน
เป็นต้น
- งานทดสอบระบบต่าง ๆ ทดสอบสภาพดิน ทดสอบเสาเข็ม เป็นต้น
- งานภูมิสถาปัตยกรรม เช่น ปลูกหญ้า จัดสวน ปลูกต้นไม้ เป็นต้น
- งานรั้วลวดหนามที่ไม่มีคานคอนกรีต
- งานในหมวดค่าวัสดุใช้สอยอื่น ๆ

งานดิน

- EARTH FILL IN MEDIAM & ISLAND
- TOP SOIL
- TREE CUT

งานทาง

- BUS STOP SHELTER
- BLOCK SODDING
- CEMENT COLUMN
- GUIDE POST
- R.O.W. MONUMENT
- RETAINING WALL - MASONRY BRICK
- CONCRETE SLAB BLOCK (INCLUDE SAND CUSHION)
- KILOMETER STONE
- STREET LIGHTING
- NON RECTANGULAR PAVING BLOCK
- BEARING PAD
- NON RECTANGULAR INTERLOCKING CONCRETE
- SIGN POSTS
- ROAD SIGNS
- TRAFFIC SIGNALS

- REFLECTORIZED THERMOPLASTIC, MARKINGS, YELLOW
- REFLECTORIZED THERMOPLASTIC, MARKING, WHITE
- REFLEC. ROAD PAINT MARK, WHITE
- REFLEC. ROAD STUDS
- REFLEC. SHUTTER BAR
- CONCRETE PAVING BLOCK
- STREET GUARD RAIL
- STRIP SODDING
- REMOVE EXISTING

งานที่ระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก งานบ่อพัก และงานระบบบำบัดน้ำเสีย

- CAISSON TEMPORARY WORK & SET UP
- WORK AREA
- SHEET PILE
- BRACING
- DRIVE SATIS FACTORILY COMPLETED WITH DOCUMENTATION
- TESTING
- VISUAL INSPECTION

งานโครงสร้างเหล็ก

- STEEL GUARD RAIL
- TAPERED STEEL POLE, SINGLE BRACKET
- TAPERED STEEL POLE, DOUBLE BRACKETS

เอกสารผนวก ข (รวมทั้งสิ้น 11 หน้า)

ประกอบด้วย

ก. เว็บบไซต์และหลักเกณฑ์	จำนวน 1 หน้า
ข. ประเภทงานก่อสร้างและสูตร	จำนวน 9 หน้า
ค. วิธีการคำนวณ	จำนวน 1 หน้า

เงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

ก. เงื่อนไขและหลักเกณฑ์

1. สัญญาแบบปรับราคาได้^(๑)นี้ให้ใช้กับงานก่อสร้างทุกประเภท รวมถึงงานปรับปรุงและซ่อมแซมซึ่งเบิกจ่ายค่างานในลักษณะหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ^(๒)หมวดเงินอุดหนุน และหมวดรายจ่ายอื่นที่เบิกจ่ายในลักษณะค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่อยู่ในเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามที่ได้กำหนดนี้

2. สัญญาแบบปรับราคาได้^(๑)นี้ให้ใช้ทั้งในกรณีเพิ่มหรือลดค่างานจากค่างานเดิมตามสัญญา เมื่อดัชนีราคาซึ่งจัดทำขึ้นโดยกระทรวงพาณิชย์ มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหรือลดลงจากเดิม ^{PO}ระยะเมื่อวันเปิดซองประกวดราคา สำหรับกรณีที่จัดจ้างโดยวิธีอื่น ให้ใช้วันเปิดซองราคาแทน

3. การนำสัญญาแบบปรับราคาได้ไปใช้นั้น ผู้ว่าจ้างต้องแจ้งและประกาศให้ผู้รับจ้างทราบ เช่น ในประกาศประกวดราคาฯ และต้องระบุในสัญญาจ้างด้วยว่างานจ้าง همانั้น ๆ จะใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ พร้อมทั้งกำหนดประเภทของงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้ มีการปรับเพิ่มหรือลดค่างานไว้ให้ชัดเจน

ในกรณีที่ม้งานก่อสร้างหลายประเภทในงานจ้างคราวเดียวกัน จะต้องแยกประเภทงานก่อสร้างแต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะของงานก่อสร้างนั้น ๆ และให้สอดคล้องกับสูตรที่กำหนดไว้

4. การขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้^(๑)นี้ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องเรียกร้องภายในกำหนด 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้ว ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีกต่อไป และในกรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง ให้ผู้ว่าจ้างที่เป็นคู่สัญญาเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างโดยเร็ว หรือให้หักค่างานของงวดต่อไป หรือให้หักเงินจากหลักประกันสัญญา แล้วแต่กรณี

5. การพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงานประมาณและให้ถือการพิจารณาวินิจฉัยของสำนักงานประมาณเป็นที่สิ้นสุด

ข. ประเภทงานก่อสร้างและสูตรที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

ในการพิจารณาเพิ่มหรือลดราคาค่างานจ้างเหมาก่อสร้างให้คำนวณตามสูตรดังนี้

$$P = (P_0) \times (K)$$

กำหนดให้

P = ราคาค่างานต่อหน่วยหรือราคาค่างานเป็นงวดที่จะต้องจ่ายให้ผู้รับจ้าง

P₀ = ราคาค่างานต่อหน่วยที่ผู้รับจ้างประมูลได้ หรือราคาค่างานเป็นงวดซึ่งระบุไว้ในสัญญาแล้วแต่กรณี

K = ESCALATION FACTOR ที่หักด้วย 4% เมื่อต้องเพิ่มค่างานหรือบวกเพิ่ม 4% เมื่อต้องเรียกค่างานคืน

ESCALATION FACTOR K หาได้จากสูตร ซึ่งแบ่งตามประเภทและลักษณะงานดังนี้

หมวดที่ 1 งานอาคาร

งานอาคาร หมายถึง ตัวอาคาร เช่น ที่ทำการ โรงเรียน โรงพยาบาล หอพัก ที่พักอาศัย หอประชุม อัฒจันทร์ ยิมเนเซียม สระว่ายน้ำ โรงอาหาร คลังพัสดุ โรงงาน รั้ว เป็นต้น และให้หมายความรวมถึง

1.1 ไฟฟ้าของอาคารบรรจบถึงสายเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงหม้อแปลงและระบบไฟฟ้าภายในบริเวณ

1.2 ประปาของอาคารบรรจบถึงท่อเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงระบบประปาภายในบริเวณ

1.3 ระบบท่อหรือระบบสายต่าง ๆ ที่ติดตั้งหรือฝังอยู่ในส่วนของอาคาร เช่น ท่อปรับอากาศ ท่อก๊าซ สายไฟฟ้าสำหรับเครื่องปรับอากาศ สายล่อฟ้า ฯลฯ

1.4 ทางระบายน้ำของอาคารจนถึงทางระบายน้ำภายนอก

1.5 ส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับอาคาร เฉพาะส่วนที่ติดกับอาคารโดยต้องสร้างหรือประกอบพร้อมกับการก่อสร้างอาคาร แต่ไม่รวมถึงเครื่องจักรหรือเครื่องมือกลที่นำมาประกอบหรือติดตั้ง เช่น ลิฟท์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องสูบน้ำ เครื่องปรับอากาศ พัดลม ฯลฯ

1.6 ทางเท้ารอบอาคาร ดินถม ดินดัก ห่างจากอาคารโดยรอบไม่เกิน 3 เมตร

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.15 I/I_0 + 0.10 CV/Co + 0.40 M/M_0 + 0.10 S/S_0$

✓ อนุมัติ
ไว้ถึงปีงบประมาณแล้ว
ไว้ได้เลย

หมวดที่ 2 งานดิน

2.1 งานดิน หมายถึง การขุดดิน การตักดิน การบดอัดดิน การขุดเปิดหน้าดิน การเกลี่ยบดอัดดิน การขุด - ถมบดอัดแน่นเช่น คลอง คันคลอง คันกันน้ำ คันทาง ซึ่งต้องใช้เครื่องจักร เครื่องมือกลปฏิบัติงาน

สำหรับการถมดินให้หมายความถึงการถมดินหรือทรายหรือวัสดุอื่น ที่มีการควบคุมคุณสมบัติของวัสดุนั้น และมีข้อกำหนดวิธีการถม รวมทั้งมีการบดอัดแน่นโดยใช้เครื่องจักร เครื่องมือกล เพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับงานก่อสร้างถนนหรือเขื่อนชลประทาน

ทั้งนี้ ให้รวมถึงงานประเภท EMBANKMENT, EXCAVATION, SUBBASE, SELECTED MATERIAL, UNTREATED BASE และ SHOULDER

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 I/Mo + 0.40 E/V/EO + 0.20 FV/FO$

2.2 งานหินเรียง หมายถึง งานหินขนาดใหญ่นำมาเรียงกันเป็นชั้นให้เป็นระเบียบจนได้ความหนาที่ต้องการ โดยในช่องว่างระหว่างหินใหญ่จะแซมด้วยหินย่อยหรือกรวดขนาดต่าง ๆ และทรายให้เต็มช่องว่าง มีการควบคุมคุณสมบัติของวัสดุและมีข้อกำหนดวิธีปฏิบัติ โดยใช้เครื่องจักร เครื่องมือกล หรือแรงคน และให้หมายความรวมถึงงานหินทิ้ง งานหินเรียง ยาแนว หรืองานหินใหญ่ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เพื่อการป้องกันกัดเซาะพังทลายของลาดตลิ่งและท้องลำน้ำ

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.20 I/Mo + 0.20 M/Mo + 0.20 FV/FO$

2.3 งานเจาะระเบิดหิน หมายถึง งานเจาะระเบิดหินทั่ว ๆ ไป ระยะทางขนย้ายไป-กลับ ประมาณไม่เกิน 2 กิโลเมตร ยกเว้นงานเจาะระเบิดอุโมงค์ซึ่งต้องใช้เทคนิคขั้นสูง

ใช้สูตร $K = 0.45 + 0.15 I/Mo + 0.10 M/Mo + 0.20 E/V/EO + 0.10 FV/FO$

หมวดที่ 3 งานทาง

3.1 งานผิวทาง PRIME COAT, TACK COAT, SEAL COAT

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.40 A/Ao + 0.20 E/V/EO + 0.10 FV/FO$

3.2 งานผิวทาง SURFACE TREATMENT SLURRY SEAL

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 M/Mo + 0.30 A/Ao + 0.20 E/V/EO + 0.10 FV/FO$

3.3 งานผิวทาง ASPHALTIC CONCRETE, PENETRATION MACADAM

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 M/Mo + 0.40 A/Ao + 0.10 E/V/EO + 0.10 FV/FO$

3.4 งานนิวถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมายถึง นิวถนนคอนกรีตที่ใช้เหล็กเสริม ซึ่งประกอบด้วยตะแกรงเหล็กเส้นหรือตะแกรงลวดเหล็กกล้าเชื่อมติด (WELDED STEEL WIRE FARRIC) เหล็กเดือย (DOWEL BAR) เหล็กยึด (DEFORMED TIE BAR) และรอยต่อต่าง ๆ

(JOINT) ทั้งนี้ ให้ความหมายรวมถึงแผ่นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กบริเวณคอสสะพาน (R.C. BRIDGE APPROACH) ด้วย

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 IV/lo + 0.35 CV/Co + 0.10 MV/Mo + 0.15 SV/So$

3.5 งานท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กและงานบ่อพัก หมายถึง ท่อคอนกรีตเสริมเหล็กสำหรับงานระบายน้ำ (PRECAST REINFORCED CONCRETE DRAINAGE PIPE) งานวางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก งานคานคอนกรีตเสริมเหล็กวางระบายน้ำและบริเวณลาดคอสสะพาน รวมทั้งงานบ่อพักคอนกรีตเสริมเหล็กและงานคอนกรีตเสริมเหล็กอื่นที่มีรูปแบบและลักษณะงานคล้ายคลึงกัน เช่น งานบ่อพัก (MANHOLE) ท่อร้อยสายโทรศัพท์ ท่อร้อยสายไฟฟ้า เป็นต้น

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.20 IV/lo + 0.15 CV/Co + 0.15 MV/Mo + 0.15 SV/So$

3.6 งานโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กและงานเชื่อมกันค้ำ หมายถึง สะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก โครงสร้างฐานรากคอนกรีตเสริมเหล็กคอสสะพาน (R.C. BEARING UNIT) ท่อเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็ก (R.C. BOX CULVERT) หอดังน้ำโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก เชื่อมกันค้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ทำเทียบเรือคอนกรีตเสริมเหล็กและสิ่งก่อสร้างอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 IV/II + 0.15 CV/Co + 0.20 MV/Mo + 0.25 SV/So$

3.7 งานโครงสร้างเหล็ก หมายถึง สะพานเหล็กสำหรับคนเดินข้ามถนน โครงเหล็กสำหรับติดตั้งป้ายจราจรชนิดแขวนสูง เสาไฟฟ้าแรงสูง เสาวิทยุ เสาโทรทัศน์ หรืองานโครงสร้างอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่รวมถึงงานติดตั้งเสาโครงเหล็กสายส่งของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.10 IV/lo + 0.05 CV/Co + 0.20 MV/Mo + 0.40 SV/So$

หมวดที่ 4 งานชลประทาน

4.1 งานอาคารชลประทานไม่รวมบานเหล็ก หมายถึง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดต่าง ๆ ที่ก่อสร้างในแนวคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ เพื่อควบคุมระดับและหรือปริมาณน้ำ ได้แก่ ท่อระบายน้ำ น้ำตก รางเท สะพานน้ำ ท่อลอด ไซฟอน และอาคารชลประทานชนิดอื่น ๆ ที่ไม่มีบานระบายเหล็ก แต่ไม่รวมถึงงานอาคารชลประทานขนาดใหญ่ เช่น ฝ่าย ทางระบายน้ำคัน หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน เป็นต้น

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.20 IV/lo + 0.10 CV/Co + 0.10 MV/Mo + 0.20 SV/So$

4.2 งานอาคารชลประทานรวมบานเหล็ก หมายถึง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดต่าง ๆ ที่ก่อสร้างในแนวคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ เพื่อควบคุมระดับและหรือปริมาณน้ำ ได้แก่ ท่อส่งน้ำเข้านา ท่อระบายน้ำ ประตูระบายน้ำ อาคารยึดน้ำ ท่อลอดและอาคารชลประทาน ชนิด

ค่าง ๆ ที่มีบานระบายน้ำ แต่ไม่รวมถึงงานอาคารชลประทานขนาดใหญ่ เช่น ฝาย ทางระบายน้ำสันหรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน เป็นต้น

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.20 I/I_0 + 0.10 CV/Co + 0.10 MV/M_0 + 0.25 SI/S_0$

4.3 งานบานระบาย TRASHRACK และ STEEL LINER หมายถึง บานระบายเหล็กเครื่องกวนและโครงยก รวมทั้ง BULK HEAD GATE และงานท่อเหล็ก

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.20 I/I_0 + 0.45 GV/Go$

4.4 งานเหล็กเสริมคอนกรีต และ ANCHOR BAR หมายถึง เหล็กเส้นที่ใช้เสริมในงานคอนกรีตและเหล็ก ANCHOR BAR ของงานฝาย ทางระบายน้ำสัน หรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน ซึ่งมีสัญญาแยกจ่ายเฉพาะงานเหล็กดังกล่าวเท่านั้น

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.15 I/I_0 + 0.60 SV/S_0$

4.5 งานคอนกรีตไม่รวมเหล็กและคอนกรีตคาคคอง หมายถึง งานคอนกรีตเสริมเหล็กที่หักส่วนของเหล็กออกมาแยกคำนวณต่างหากของงานฝาย ทางระบายน้ำสันหรืออาคารชลประทานประกอบของเขื่อน ซึ่งมีสัญญาแยกจ่ายเฉพาะงานคอนกรีตดังกล่าวเท่านั้น

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.15 I/I_0 + 0.25 CV/Co + 0.20 MV/M_0$

4.6 งานเจาะ หมายถึง การเจาะพร้อมทั้งฝังท่อกรุขนาดรูในไม่น้อยกว่า 48 มิลลิเมตรในชั้นดิน หินผุหรือหินที่แตกหัก เพื่ออัดฉีดน้ำปูน และให้รวมถึงงานซ่อมแซมฐานรากอาคารชลประทาน ถนนและอาคารต่าง ๆ โดยการอัดฉีดน้ำปูน

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.20 I/I_0 + 0.10 MV/M_0 + 0.20 EV/E_0 + 0.10 FV/F_0$

4.7 งานอัดฉีดน้ำปูน ค่าอัดฉีดน้ำปูนจะเพิ่มหรือลด ให้เฉพาะราคาซีเมนต์ที่เปลี่ยนแปลงตามดัชนีราคาของซีเมนต์ ที่กระทรวงพาณิชย์จัดทำขึ้น ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด กับเดือนที่เปิดของประกวดราคา

หมวดที่ 5 งานระบบสาธารณูปโภค

5.1 งานวางท่อ AC และ PVC

5.1.1 ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.25 I/I_0 + 0.25 MV/M_0$

5.1.2 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ AC และหรืออุปกรณ์

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.10 I/I_0 + 0.10 Mt/M_0 + 0.40 ACV/AC_0$

5.1.3 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ PVC และหรืออุปกรณ์

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.10 I/I_0 + 0.10 Mt/M_0 + 0.40 PVCV/PVC_0$

5.2 งานวางท่อเหล็กเหนียวและท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE

5.2.1 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.10 I/I_0 + 0.15 M/M_0 + 0.20 E/E_0 + 0.15 F/F_0$

5.2.2 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อเหล็กเหนียวและหรืออุปกรณ์และให้รวมถึง

งาน TRANSMISSION CONDUIT

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.10 I/I_0 + 0.10 M/M_0 + 0.10 E/E_0 + 0.30 GIPV/GIP_0$

5.2.3 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE และหรือ

อุปกรณ์

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.10 I/I_0 + 0.10 M/M_0 + 0.30 PEI/PE_0$

5.3 งานปรับปรุงระบบอุโมงค์ส่งน้ำและงาน SECONDARY LINING

ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.10 I/I_0 + 0.15 E/E_0 + 0.35 GIPV/GIP_0$

5.4 งานวางท่อ PVC หุ้มด้วยคอนกรีต

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 I/I_0 + 0.20 C_i/C_0 + 0.05 M/M_0 + 0.05 S_i/S_0 + 0.30 PVC_i/PVC_0$

5.5 งานวางท่อ PVC กลบทราย

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.05 I/I_0 + 0.05 M/M_0 + 0.65 PVC_i/PVC_0$

5.6 งานวางท่อเหล็กอาบสังกะสี

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.25 I/I_0 + 0.50 GIPV/GIP_0$

ประเภทงานและสูตรต่อไปนี้ใช้เฉพาะงานก่อสร้างของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เท่านั้น

5.7 งานก่อสร้างระบบสายส่งแรงสูงและสถานีไฟฟ้าย่อย

5.7.1 งานติดตั้ง เสา โครงเหล็กสายส่งและอุปกรณ์ รวมทั้งงานติดตั้งอุปกรณ์

ไฟฟ้าสถานีไฟฟ้าย่อย

สำหรับงานติดตั้ง เสา โครงเหล็กสายส่งและอุปกรณ์ ประกอบด้วย ลักษณะงานดังนี้คือ PRELIMINARY WORK (ยกเว้น BOUNDARY POST), TOWERS, INSULATOR STRING AND OVERHEAD GROUND WIRE ASSEMBLIES, CONDUCTOR AND OVERHEAD GROUND WIRE STRINGING, LINE ACCESSORIES, GROUNDING MATERIALS.

สำหรับงานติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าสถานีไฟฟ้าย่อย หมายถึง เฉพาะ
การติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าเท่านั้น

ใช้สูตร $K = 0.60 + 0.25 I/I_0 + 0.15 FV/F_0$

5.7.2 งานก่อสร้างฐานรากเสาไฟฟ้า (TOWER FOUNDATION) และงานติดตั้ง

BOUNDARY POST

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.20 I/I_0 + 0.20 C/C_0 + 0.10 S/S_0 + 0.15 FV/F_0$

5.7.3 งานก่อสร้างฐานรากอุปกรณ์ไฟฟ้าสถานีไฟฟ้าย่อย

ใช้สูตร $K = 0.50 + 0.20 I/I_0 + 0.15 C/C_0 + 0.15 S/S_0$

5.8 งานหล่อและตอกเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง

5.8.1 งานเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.15 I/I_0 + 0.20 C/C_0 + 0.30 S/S_0$

5.8.2 งานเสาเข็มแบบ CAST IN PLACE

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 I/I_0 + 0.25 C/C_0 + 0.35 S/S_0$

ประเภทงานและสูตรต่อไปนี้มีใช้เฉพาะงานก่อสร้างของอาคารไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเท่านั้น

5.9 งานก่อสร้างสายส่งแรงสูงระบบแรงดัน 69 – 115 KV.

5.9.1 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาวัสดุและหรืออุปกรณ์ให้

ใช้สูตร $K = 0.80 + 0.05 I/I_0 + 0.10 M/M_0 + 0.05 FV/F_0$

5.9.2 ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาวัสดุหรืออุปกรณ์

ใช้สูตร $K = 0.45 + 0.05 I/I_0 + 0.20 M/M_0 + 0.05 FV/F_0 + 0.25 W/W_0$

T. Kothandaraman
Q. No. 1000

ดัชนีราคาที่ใช้คำนวณตามสูตรที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ จัดทำขึ้นโดย
กระทรวงพาณิชย์

- K = EXCALATION FACTOR
- It = ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
- Io = ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
- Ct = ดัชนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
- Co = ดัชนีราคาซีเมนต์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
- Mt = ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
- Mo = ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
- St = ดัชนีราคาเหล็ก ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
- So = ดัชนีราคาเหล็ก ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
- Gt = ดัชนีราคาเหล็กแผ่นรีขมที่ผลิตในประเทศ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
- Go = ดัชนีราคาเหล็กแผ่นรีขมที่ผลิตในประเทศ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
- At = ดัชนีราคาแอสฟัลท์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
- Ao = ดัชนีราคาแอสฟัลท์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
- Et = ดัชนีราคาเครื่องจักรกลและบริภัณฑ์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
- Eo = ดัชนีราคาเครื่องจักรกลและบริภัณฑ์ ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
- Ft = ดัชนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
- Fo = ดัชนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
- ACt = ดัชนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
- ACo = ดัชนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
- PVCt = ดัชนีราคาท่อ PVC ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
- PVCo = ดัชนีราคาท่อ PVC ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
- GIPt = ดัชนีราคาท่อเหล็กอบสังกะสี ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
- GIPo = ดัชนีราคาท่อเหล็กอบสังกะสี ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
- PET = ดัชนีราคาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
- PEo = ดัชนีราคาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา
- Wt = ดัชนีราคาสายไฟฟ้า ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
- Wo = ดัชนีราคาสายไฟฟ้า ในเดือนที่เปิดของประกวดราคา

ค. วิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

1. การคำนวณค่า K จากสูตรตามลักษณะงานนั้น ๆ ให้ใช้ตัวเลขดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างของกระทรวงพาณิชย์ โดยใช้ฐานของปี 2530 เป็นเกณฑ์ในการคำนวณ

2. การคำนวณค่า K สำหรับกรณีที่มีงานก่อสร้างหลายประเภทรวมอยู่ในสัญญาเดียวกัน จะต้องแยกค่างานก่อสร้างแต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะของงานนั้นและให้สอดคล้องกับสูตรที่ได้กำหนดไว้

3. การคำนวณหาค่า K กำหนดให้ใช้เลขศนิยม 3 ตำแหน่งทุกขั้นตอนโดยไม่มีการปัดเศษ และกำหนดให้ทำเลขสัมพันธ์ (เปรียบเทียบ) ให้เป็นผลสำเร็จก่อน แล้วจึงนำผลลัพธ์ไปคูณกับตัวเลขคงที่หน้าเลขสัมพันธ์ นั้น

4. ให้พิจารณาเงินเพิ่มหรือลดราคาทำงานจากราคาที่ผู้รับจ้างทำสัญญาตกลงกับผู้ว่าจ้าง เมื่อค่า K ตามสูตรสำหรับงานก่อสร้างนั้น ๆ ในเดือนที่ส่งมอบงานมีค่าเปลี่ยนแปลงไปจากค่า K ในเดือนเปิดของราคามากกว่า 4% ขึ้นไป โดยนำเฉพาะส่วนที่เกิน 4% มาคำนวณปรับเพิ่มหรือลดค่างานแล้วแต่กรณี (โดยไม่คิด 4% แรกให้)

5. ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาในสัญญา โดยเป็นความผิดของผู้รับจ้าง ค่า K ตามสูตรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณค่างานให้ใช้ค่า K ของเดือนสุดท้ายตามอายุสัญญา หรือค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานจริง แล้วแต่ที่ว่าค่า K ตัวใดจะมีค่าน้อยกว่า

6. การจ่ายเงินแต่ละงวดให้จ่ายค่าจ้างงานที่ผู้รับจ้างทำได้แต่ละงวดตามสัญญาไปก่อน ส่วนค่างานเพิ่มหรือค่างานลดลงซึ่งจะคำนวณได้ต่อเมื่อทราบดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างซึ่งนำมาคำนวณหาค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานงวดนั้น ๆ เป็นที่แน่นอนแล้ว เมื่อคำนวณเงินเพิ่มได้ให้ขอทำความตกลงเรื่องการเงินกับสำนักงบประมาณ

Handwritten note: $\frac{10000}{10000} = 1$

